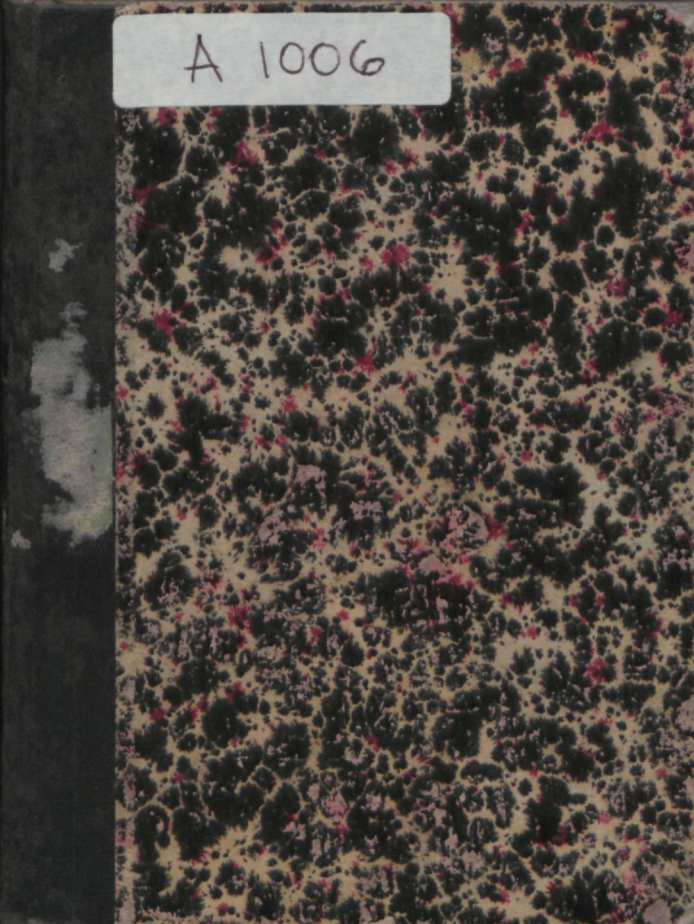

A 1006

A 1006

94
Plus

Masku Laulik.

Raljakad ja tõsised laulud
noorele ja wanale.

Tartus.

M. Mytan'i kirjastus.

1885.

Дозволено Цензурою,
Дерпт 4. Сентября 1885 г.

БИБЛИОТЕКА
ИМПЕРАТОРСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА

1967:4132

Trükitud A. Grenzsteini juures Tartus.

Vein põlgajad.

Wiisil*): Miks sa nutad, lillekene.

Isa ütleb: võta naene,
Ema ütleb: kosi pruut!
Kust ma võtan väeti waene,
Kui mind põlgab iga pruut!

Talutütred mind ei taha,
Needap tahtwad talumeest,
Peretütred mind ei taha,
Needap tahtwad peremeest.

Kleidilised mind ei taha,
Tahtwad saterkuue meest;
Mamslid ei mind annu taha,
Mamslid tahtwad Saksa meest.

*) „Lauliku“ käest nõutakse laulmist. „Lauliku“ laulud peavad lauletavad olema. Suurem jagu laulusid on aga neile, kes laulda tahavad, võerad. Suuremal jaul lauludel puuduvad ka veel oma päris wiisid. Seni kui päris wiisid ei ole, peab laulusid teistel tuttavatel wiisidel laulda katsutama. Sellepärast liisame lauludele wiisid juurde, mille järele neid wõiks laulda.

„Lauliku“ trükkipanija.

Keegi ei mind ennast taha,
Keegi mind ei armasta,
Tahtwad minu wara, raha,
Kaubapealne olen ma!

Kelle saan siis kodukanaks,
Kelle maja hoidijaks
Site aitma, eit jääb wanaks,
Kelle taadi minijaks?

Wõtan, wõtan omal' õige
Pruudiks waeše lapsjukse;
Waene laps läib üle kõige,
Sest saab näbe naijuse.

Seep' see ihtab armastajat,
Seep' see ihtab meest, kes hea,
Seep' see oskab hoida majad,
Selle kosin ära pea!

Ei naist ma wõta iialgi!

Wiisil: Sealt Läänemere kalda pealt.

Ei naist ma wõta iialgi,
Mii wannun wandel alati
Ja selle sisse kindlaks jäen,
Mis päiwi ka maailmas näen!

Ei naist ma wõta iialgi,
Mis pakkuku nad palgakski,
Wõi tulgu mind ka korraga
Neid jada omaks kosjima!

Ei naist ma wõta iialgi,
Kas palugu nad põlwele!
Naist wõtta jäägu meestele,
Kes teed ei otsi õnnele!

Ei naist ma wõta iialgi
Ja seda ütlen ometi,
Et Gewa tütreid pilgata
Ei saa mind wana poisjina!

Ei naist ma wõta iialgi,
Ei jää ka kaua ükksi:
Ma pea pean pulma päratu
Ja wõtan kaasaks — tüdrukku!

Kõige hirmsam õnnetus.

Wiisil: Miks ja nutad, lillekene.

Nägin neiu, neiu noore,
Nägin neiu nuttemas;
Mistfin küsima ta poole,
Miks tall filmad pisaräs.

„Ütle mulle, nägus neiu,
„Miks nii noorelt nutad ja?
„Kas ehk lahkund just su peiu
„Wõi kas pidand surema?“

„„Ei ma nuta peiu pärast,““
— Wastas neiu minule;
„„Lahkuks peig siit ilma käreast,
„„Saaksin uue omale.

„„Minu õnnetus on hirmsam
„„Kui wõiks öelda teistele;
„„Mulle teatas tädi armsam:
„„Ma ei saada mehele!““

Armastuse haige.

Wiisil: Tulge kofku, külalapsed.

„Tohter, tohter, anna rohtu,
„Pööra minust hädaohtu,
„Katsu, kas su hool ja mure
„Teha wõib, et ma ei sure!

„Ei mull maitse mingid joogid,
„Ei ka saiad ega koogid,
„Ei ma enam tundi maga:
„Eöeste, surm mull ukse taga!

Nii ma tohtril hädaldasin,
Oma haigust awaldasin,
Ja mull käis peal hirmu wärin,
Et nüüd surma teadu pärin.

Tohter katsus kohe sooni,
Tõmmas selja peale jooni,
Kuulas jüdan, kuulas mõnda
Ja siis mulle lausus nõnda:

„„Siljaks jäänud siin mu rohud,
„„Ei neid kardada sinu ohud,
„„Pane walmis kuld ja hõbe: —
„„Pulmad tee, pöed armutõbe!““

Ena ja tütar.

A. Läte wiis.

Tütar, tütar, kuule ena nõuu
Ja ka seda täita wõta:
Armust puhtaks pea põu,
Seitse jammu poisist tõtta,
Aga see on kunnis kõrwaline ka:
Peaasi on, et elad nagu ma!

Ena, ena, nõnda elada
Kui sa elasid, ma püüan:
Armu pöuest rinda ajan ma,
Poisist seitsmest jammult hüüan.
Mii wist tegid, kust ja muidu isa said,
Mii ka teha tahan järgi sedamaid!

Rukku!

A. Läte miis.

Rukku! Rukku!

Et ärka, ärka! Rukku!

Nii sada forda hüüdis mull

Tu kägu wara hounnikul.

Wist tahab, mötlin, ütelda,

Et sada aastat elan ma.

Rukku! Rukku!

Et märka, märka! Rukku!

Rukku! Rukku!

Et ärka, ärka! Rukku!

Nii hüüdis kägu kärsitult

Mull terve päewa wäljas puult.

Wist tulnd mull, mötlin, teatajaks,

Et päwišt jaan Metuusalaks.

Rukku! Rukku!

Et märka, märka! Rukku!

Rukku! Rukku!

Et ärka, ärka! Rukku!

Ei lugu wõinud jääda seks,

See hüüd mull juba liiaks läks.

Ma põgenesin tema eest,
Kuid järel kõlas metsa seest:
Kukku! Kukku!
Et märka, märka! Kukku!

Kukku! Kukku!
Et ärka, ärka! Kukku!
Seal ärkasin: üht tütarlast
Mind vaatmas nägin haledast'.
Ma palusin end päästa käust,
Ta lubas piinastades näust:
Kukku! Kukku!
Nüüd märkab, märkab! Kukku!

Kukku! - Kukku!
Nüüd ärgand, märgand! Kukku!
Nii paari korda rõõmsaste
Lind hüüdis lendes kaugele;
Nüüd hüüab siin, nüüd hüüab seal,
Nüüd hüüab iga oksa peal:
Kukku! Kukku!
Nüüd ärgand, märgand! Kukku!

Nõid.

Wiisil: Tulge kofku, külalapsed.

Koolis õeldi: polla nõida!
Kurja film ei teha mõida!
Ja ma uskisin, — kuid mis hale,
Täna tean ma, et see wale!

Eile nägin noore mehe,
Oli kõige meeste ehe;
Seep' mull otja lahkest waatis
Ja mind tädilt koju saatis.

Uga waewalt Sumalaga
Ja mind jättis aia taga,
Kui ta tegi, mis ta suutis
Ja mu hoopis teiseks muutis.

Pilt tall pani leegi lendu,
Juhtis loitma minu rindu;
Seal see nüüd mu rahu neelab,
Noort meest unustamast keelab.

Kuis mõib auus mees seda näha,
Et ta film saab kurja teha?
Nõid ta oli, jääb jah nõiaks,
Kui ma rahu talt ka leiaks!

Hull wõi armastaja.

Wiisil: Eile õhtu nägin sind.

Weel ma pole olnud hull,
Weel ma pole armastand,
Siiski see on selge mull,
Et nüüd üheks neist ma saand!

Ei ma enam mitu kuud
Mari fujust lahti saa,
Ei mu mõtte tule muud
Enam kui jee Mari taa!

Ei ma küsi pikast teest
Ega hooli wihma hoost:
Mari pärast, Mari eest
Läbi läen ma rabast, soost!

Ütle, mill see nõnda teind,
Kell on selge aru peas?
Kes nii juureks orjaks läind
Muidu omas noores eas?

Hull ma olen, päris hull,
See on kõik ju hullu rist!
Kui ei usu, siis on mull
Armastuse päewad wist!

Arstirohi.

Wiisil: Minu kallis isamaja.

Piipu, piipu põletasin,
Et ta suu teeks tahedaks,
Aga palju pahwatafin:
Suu ta tegi mõrudaks.

Sõin küll suhkurt seitset jagu,
Wõtsin piima, wõtsin mett:
Suust ei kadund mõru magu,
Suu mull jooksis aiwa wett.

Läksin hädas abi saama,
Läksin kuldse palwele,
Kas ei teaks, kes toherdama
Suud mõiks tulla minule.

Kuldne kuulas minu juttu,
Kuldne mokke muigutas,
Astus minu juurde ruttu,
Huultel huuli toherdas.

Kohe kadus, tea ma kuhu,
Mõru suust, ei suu joosnd wett,
Ja mull' huultelt woolas suhu
Terwe päewa nii kui mett!

Ebajumal.

Wiisil: Fulge kottu, külalapsed.

Olin noor weel, olin rumal:
Oli mull üks ebajumal,
Keda põlwil kummardasin,
Kellel laulsin, ohwerdasin.

Kulla, siidi, sammetiga
Katsin ta ta altariga
Ja ta näitas naeru nägu
Palgaks nähes minu tegu.

Wiimaks andis hellalt luba
Ise ehtida mu tuba
Ja ma panin ohwri järjeks
Tanu talle pähä pärjeks.

Aga waewalt sai ta tanu,
Kohutas ju noori, wanu:
Sarwed kaswasid tall pähä,
Sarwed hirmsad tunda, näha!

Siiski laulmist ma ei jäta
Enne kui saan muru mätta;
Enne laulsin ma ta tarwest,
Nüüd ma laulan tema — sarwest!

Ta armastab mind.

Wliffil: Mull oli üks hea sõber.

Ei ole rinnus ruumi
Mu ime õnnele,
Ma päästma pean huuli
Ja hüüdma ülbeste:
Mind, mind ta armastab,
Mind, mind ta armastab!

Mull paradisiiks saanud
Kõik maailm on mu ees,
Mull taewas lahti läinud,
Ma hõiskan õndsuses:
Mind, mind ta armastab,
Mind, mind ta armastab!

Kui surm mull' nüüd ka tuleks,
Ma sureks rõõmuga,
Mis minul surmast oleks,
Mind surmas saadab ta:
Mind, mind ta armastab,
Mind, mind ta armastab!

Jänu.

Wiisil: Eile õhtu nägin sind.

Iga kord kui mõisas käin,
Suhtub mulle jänu,
Iga kord läen Djale
Kustutama jänu.

Iga kord toob toobiga
Dja Ann mull' kalja,
Aga tihti unustan
Suua westes nalja.

Kalja pärast ma ei läe,
Kodu küll mull' kalja,
Kalja tooja pärast läen
Westma armu nalja!

Mängu pärast.

Wiisil: Minu kallis isamaja.

Lõuna möödas, minna tarwis
Kiige poole tiireste,
Kõrtsi kiigelt juba kuulda
Mängu heli selgeste.

Zooma pärast ma ei lähä
Kõrtsi poole iialgi:
Õlut ma ei wõta suhu,
Wiina wihtkan õieti.

Kõrtsi kiigel pilli mängib
Pilli Peeter pühapäew;
Pilli Peetri pärast lähän,
Sgaüks ta pärast läeb.

Peetri pärast jookswad koku
Walla poisid, tüdrukud:
Nii kui Peeter, nii ei mängi
Kaugeltki siin nurgas muud!

Kassimalle.

Wiisil: Kui päewa kära aega.

Miks oled minust laugel,
Miks sind ei näe mu film?
Mull pijar läigib laugel,
Mu meelest tühi ilm!

Miks wahe meie wahel
Nii pikk, nii juur, nii lai,
Kust muidu igal tabel
Salg hõlpsalt üle sai?

Mill jõudwad jälle tunnid,
Kus sinu silma näen?
Mill saatwad armu sunnid,
Et sinu juurde jäen?

—
E.

Wõeras.

Wiisil: Minu kallis isamaja.

Lauda katta, rooga kanda,
Wõerast wasta wõtta saab:
Kiisu kiirest filmi peseb,
Saksa wõerast kuulutab.

Ratsin laua, kandsin roa,
Kakud, maugud, liha, mee,
Panin selga uued riided
Meeleheaks kõik wõeralle.

Dotšin, ootšin, kava ootšin,
Dotes tuli peale tuff,
Silmad finni wajusiwad,
Käest mull julle sattus juff.

Äkist' äratas mind mürin,
Mõtlin: nüüd wiis tuleb saks;
Waatsin: kiisu nurgas kargas,
Wõeraks tulnud — hiiri-saks!

Walla kuningas.

Wiisil: Eile õhtu nägin find.

Kuningas see on, kell a'ab
Liikma pill lõik riiki,
Kuningas see tantsitab
Rahwast iga liiki.

Ei mu pilli järele
Tantsi küll ta rahwas,
Tantsib siiski järgeste
Terwe walla rahwas.

Olgu ka kas uhke Saan
Oh! kas rikas Wiisi,
Kõigist pillil jagu saan
Ikka ühte wiisi.

Waewalt hüüab pilli heal,
Kui lõik keerutawad
Tantswad nii, et tantsul seal
Salad walutawad.

Nii ma tõeste kuningas
Üle rahwa rikka,
Ei küll riigi kuningas,
Siiski walla ikka!

Dotel.

Wiisil: Homme tuleb teele minna.

Dotan, ootan oma koju
Linnast sukrusaiega,
Dotes igawaks mull lähäb,
Sue jooksen waatama.

Maanteel wantri warin kuulda,
Kuid ei warin lähene;
Uuest' warin, uuest' mürin,
Uuest' kaob kaugelle.

Nii ju mõni magus lootus
Petnud mind on tihtigi,
Kuid ei usku tasje kaota:
Loodan, ootan surmani!

Õnn.

Wiisil: Sealt Läänemere kalda pealt.

Ei õnne aset keegi tea,
Ei keegi õnne sõbraks saa,
Ja rändab igast paigast pea
Ja ahmatleb end otsima.

Kui lähäd aga otsima,
Sa leiad wiletsuse eest;
See soowib sõprust sinuga,
See leida nõnda maast kui weest!

Õied.

Nopi õisi novpeste
Enne kui on hilja;
Pea nad peawad närtsima,
Walmistama wilja.

Die aeg on üürife,
Ilu pilguks kestab,
Rõõmu päiwist warstigi
Suu weel ainult westab!

Sügisel.

Wiisil: Kui päewa tära aega.

Parw linda parwe peale
Su lendab lõunesse
Nüüd kewadet sealt otsma,
Nüüd aset omale.

Küll katusele kogub
Weel palju pääsukeid,
Kui seks neid sinna kogub,
Et ühes jätta meid.

Nad lahkumise laulu
Seal wiimselt laulavad,
Miu kõrwus on kui hüüaks
Mull lauldes nõnda nad:

Ei ole jäädmat paika
Siin osaks ühegi;
Teekäijad kõik siin ainult,
Kõik siin on ajuti!

Torm.

Wiisil: Kui üksi metsas kõnnin ma.

Torm tormas uhkest üle maa,
Ja murdis maha armuta,
Kuid kõrge kuusk pead kõngutas
Ja tormil' wasta naeratas.

Seal torm see wõttis tubli hoo
Ja kuuse koolutas kui roo;
Kuusk kärtjus, kuffus kärinal
Ja sattus puruks praginal.

Ei näinud ma weel kedagi,
Kes oleks seisnud otsani;
Kord tuli kätte kõigile,
Kus torm nad murdis mullasse!

Lootus.

Wiisil: Homme tuleb teele minna.

Oh mu süda, ära kaeba,
Kui sull elu tusk toob:
Sann sull uuest' kaotab waewa,
Põlwe paremaks taa loob.

Mulju musta muret maha,
Rõhu waenlast elu teelt,
Unusta kõik nähtud paha,
Kindlaks pane jälle meelt.

Kindlat jõudu kingib lootus,
Lubab kallist warandust:
Arstaks jäägu õnnis ootus,
Pea näha parandust!

E.

Elu.

Wiisil: Meil aia ääres tanamaš.

Üks nurin kuulda igal pool:
Liig ränk on elukool!
Ja põlw nii halw, et sellega
Ei makša elada!

Rui aga hüüab surma hüüd,
Siis kuulda teine püüd:
Oh jätkuks elu ülepea,
Ta on nii hea, nii hea!

Soowid.

Saaksin, saaksin, mis mull waja,
Õhtab suur ja wäike,
Oleks rahul kõige aja,
Mis mull paistab päike!

Saab, mis soowis kõige aja,
Siiski see ju wäike:
Saaksin, saaksin, mis mull waja,
Näeks mind rahul päike!

Enna.

Wiisil: Ma olen wäike karjane.

Nii mõni töotas wandega,
Kui saime ustawaks,
Mull seni jääda sõbrana,
Kui surm meid lahutaks.

Et ema wandund ühtigi,
Et truudust töotanud:
Ta ainult truuks jäänd surmani,
Muud animu kadunud!

Enna peale mõeldes.

Wiisil: Kui päewa käre aega.

Ma ema peale mõtlen,
Kes taga kauge maa
Ja mõeldes lähäb ärdaks
Mu meel ja süda ka.

Ma tean, mu ema nutab,
Et ainsast eemal ta
Ja nii see musse mõjub,
Et nutma hakkab ka!

Ena film.

Wiisil: Minu kallis isamaja.

Raks kord kümme suid ja talwet
Olin orjaks Turrišel!
Raks kord kümme suid ja talwet
Nagemata omakestel.

Rahelümne aasta pärast
Sain ma wiimaks wallale;
Rahelümne aasta pärast
Astsin kodu läwele.

Tuli õde tunnistama,
Õde see ei wenda tunnd;
Tuli wenda tunnistama,
Wend ei wenda ära tunnd.

Tuli isa tunnistama,
Isagi ei poega tunnd;
Istusin kui wõeras istmel,
Istsi: mind ei ära tunnd.

Süüti wiimaks helde ena
Wõnnu wõerast waatama,
Tuli kambrišt helde ena
Wõnnu wõerast waatama.

Emä waatas, emä sihtis,
Emä hoolsalt tunnistas;
Emä äkist' kaela kargas,
Emä omaks tunnistas.

Emal sell on kotta filmad
Oma tundma, nägema;
Emä filmad ära tundwad
Lapse iga näuga.

Emä arm on kõige suurem,
Kõigist kõige kuumasem.
Weri tõmmab were külge,
Kauast ta magneedisem!

Sündimise koht.

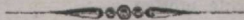
Wiisil: Sealt Läänemere kalda pealt.

Küll mõnda kohta hiilgamas
Ma näinud ilu ehetes,
Küll mõnes kohas käsi läind
Mull hästi õnne päewades:

Mu süda süiski ihaldas
Reist ühte kohta tagasi
Ja see on koht, mis näutu, kehwa,
Kell ilu pole sugugi.

See kehwa koht, mis kallim mull,
See on mu sündimise koht;
Siin kõige õnnelikum olnud,
Siin ei mind puutund hädaoht.

Siin läind must mööda elu torn,
Siin kaistud olin kõige eest.
See koht, see koht jääb kallimaks
Mull kõigist muudest kohtadest!

S i f u.

Lehekülg.

Isa ütleb: wõta naene	3
Ei naist ma wõta tialgi	5
Rägin neiu, neiu noore	6
Tohter, tohter, anna rohtu	7
Tütar, tütar, kuule ema nõuu	8
Rukku! Rukku!	9
Koolis õeldi: polla nõida	11
Weel ma pole olnud hull	12
Piipu, piipu põletasin	13
Olin noor weel, olin rumal	14
Ei ole rinnus ruumi	15
Iga kord kui mõisas käin	16
Lõuna möödas, minna tarwis	17
Miks oled minust kaugel	18
Ei meelest ja mull lähä	19
Lauda katta, rooga kanda	20
Kuningas see on, kell a'ab	21
Dotan, ootam oma koju	22
Ei õnne aset feegi tea	23
Nopi õisi noppeste	23
Parw linda parwe peale	24
Torm tormas uhkelt üle maa	25
Oh mu süda ära kaeba	26
Üks nurin kuulda igal pool	27
Saaksin, saaksin, mis mull waja	27
Nii mõni töötas wandega	28
Ma ema peale mõtlen	28
Kaks kord kümme suid ja talwet	29
Küll mõnda kohta hiilgamas	31

